

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Hangony

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

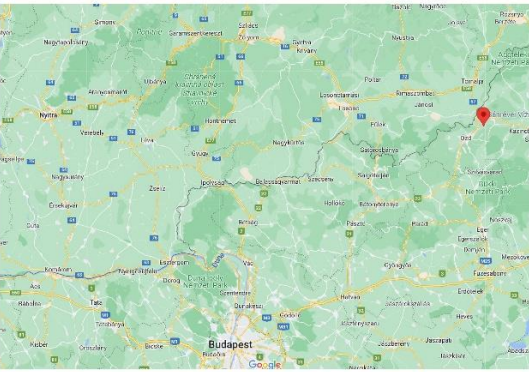

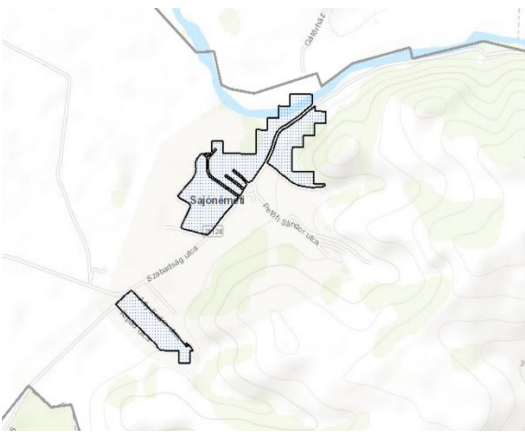
Hangony

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Putnoki járás

Szervezet neve:

Dátum: 2022.05.09.

	<p>Terület: 7 km² Lakónépeség: 517 fő Jogállás: Község Járás: Putnoki Megye: Borsod-Abaúj-Zemplén</p> <p>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN</p> <p>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN</p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
	
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Hangony	
Megye	Borsod-Abaúj-Zemplén	
Járás	Ózdi	
Programba vonás köre	4	
Szervezet neve		
Lakosságszám (2021)	1513	1531/22- ben
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	92%	
15 év alattiak aránya (2021)	18,6%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	90%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	20%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	93%	
Lakásszám (2011)	587	
Üres lakások száma (2011)	58	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	99	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	17	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	99	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	17	
Lakások száma (2019)	589	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	346	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	553	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	264	
WC nélküli lakások száma (2011)	125	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	8	
Egy szobára jutó lakó (2021)	0,9	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	1625327 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	97%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	3400000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	43	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	8	

1 A település leírása

1.1 A település pozíciója (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

A település fekvése, távolsága a járásközponttól, megyeszékhelytől, nagyobb munkaerőpiaci központtól, illetve közösségi közlekedés helyzete. Növekvő vagy csökkenő lakosság, el- és bevándorlás mértéke, szegregátumban élők/roma lakosság aránya. Helyi és térségi gazdaság munkaerőfelszívó képessége a célcsoport szempontjából. A településen elérhető szolgáltatások. A célcsoportot érintő, lakhatási és foglalkoztatási szempontból releváns önkormányzati fejlesztések felsorolása az elmúlt időszakban.

Hangony község Magyarország északkeleti részén, az Északi-középhegységhez tartozó Gömöri-Hevesi-dombság völgyeiben, a Hangony-patak partján található. Miskolc várostól 55 km-re, Ózd város határától 1, míg központjától 8 kilométerre, nyugatra fekvő település. A település a Sajó és a Hangony-patak találkozásánál fekszik, a megye északnyugati részén, Ózdtól 12 kilométer távolságra északi irányban. Az Északi - középhegységben, dombok között, a Hangony-patak – melyről a település nevét eredeztetjük – völgyében fekszik Borsod-Abaúj-Zemplén megye északi részén. A legközelebbi települések Domaháza (9 km) és Kissikátor (2 km) községek.

Ózd közelsége miatt 1930-ban már a falu lakóinak fele gyári munkás volt, az állandó munkalehetőség azonban csak kevesek számára kínálkozott. Aki nem a helyi TSZ-ben dolgozott, az Ózdon talált munkát, főleg az Ózdi Kohászati Üzemekben. 1981. január 1-jén került a diákság birtokába az új iskola épülete, ahol már szaktantermi oktatás folyt. Utak épültek, vezetékes vizet kapott a falu, elkészült az orvosi rendelő a szolgálati lakással együtt, pedagógusház épült, új épületbe költözött az Óvoda.

Hangony településen az alábbi **szolgáltatások** társulási formában, az Ózd Kistérség Többcélú Társulás működtetésében valósul meg: gyermekjóléti szolgálat, családsegítő szolgálat, oktatási feladatok, orvosi ügyeleti szolgálat, fogorvosi szolgálat.

A településen a központtól legmesszebb lakók 2km távolságra vannak, legfeljebb 20 perc sétával elérhetnek 6 db buszmegállót, a lakosok elégedettek a tömegközlekedéssel, mivel a járatok sűrűsége megfelelő. A közlekedési adottság hozzájárul gazdasági ingázás kialakulásához. A településen belül sokan járnak gyalog, amikor az időjárás megfelelő, akkor akár biciklivel.

A lakosságszám csökken az elvándorlás nem jellemző a településre, beköltözés is jellemző az önkormányzat otthonteremtési program miatt, 1 milliót kapnak ha beköltöznek, népszerű is ez a program. 21 betelepülő család volt az elmúlt években, 45 év alattiak, vegyesen romák és magyarok. Leginkább Ózd, Eger.

Szegregátum 1 db található, az Ady utcában.

A településen a munkavállaló, aktív korú lakosság számához viszonyítva a **munkanélküliek** aránya magas, ugyanakkor a vizsgált évek adatai alapján csökkenő tendenciát állapíthatunk meg a nyilvántartott álláskeresők és a tartósan munkanélküliek számát illetően - ennek oka az önkormányzat már több éve sikeresen folytatott Start munkaprogram pályázataiba bevont jelentős számú munkanélküli. A nehézipar és a mezőgazdaság összeomlását követően drasztikusan lecsökkent a foglalkoztatók száma az ózdi kistérségben - településünkön a legnagyobb számban foglalkoztató intézmény az önkormányzat.

5 legnagyobb foglalkoztató a járásban:

- Ózdi Acélművek
- Almási Balogh Pál Kórház (Ózd)
- Ózd Wellis
- Johnson Electric
- Miskolc (Bosch)

A településen működik önkormányzat és roma önkormányzat, óvoda, 8 osztályos általános iskola. A családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás Ózdon van, onnan járnak ki.. közétkeztetést is van, az óvodában, iskolában főznek. A településen egy felnőtt háziorvosi körzet, fogorvosi rendelő Ózdon van, valamint védőnői szolgálat is működik (1 védőnővel). Állandó orvosi ügyelet nincsen a településen, ez jelenleg Ózdon érhető el. A településen gyógyszertár nem működik. A településen polgárőrség működik. Bölcsőde szeptemberben nyit 14 fővel.

A lakosság száma 2011-től lassú, de folyamatos csökkentést mutat, mégis 2022-ben néhány fővel magasabb a létszám, mint 2019-ben.

A természetes szaporodásra a fogyás jellemző. 2015-öt kivéve minden évben csökken a lakónépességszáma az élveszületések és halálozási mutató arányában.

Az elvándorlási mutató is kedvezőtlen a település szempontjából. 2017 óta minden évben magasabb az elvándorlási mutató, mint a járási átlag. Ahogyan csökken a lakosság száma, úgy csökken az aktív korúak aránya is. Tehát leginkább a 18-59 éve korosztály dönt úgy, hogy nem itt éli az életét.

Az öregedési mutató viszonylag kiegyensúlyozott, a járási átlaggal azonos. Nem az öregedés jellemző a településre.

Csökken a munkanélküliek aránya, a korábbi 30 %-ról 2019-ben az aktív korúak 14 %-a volt munka nélkül. Akik nem dolgoznak, azok közel fele tartósan munka nélkül van.

A pályakezdő munkanélküliek aránya szabálytalanul változik.

Magasnak mondható az egy főre jutó éves nettó jövedelem, meghaladja a járási átlagot a 900 E FT/fő/év-vel.

Viszonylag magas és emelkedőben van a civil szervezetek aránya. 2019-ben 8 civil szervezet volt a településen.

A településen az óvoda és iskola egyben egyházi fenntartású, nagyon jó felszerelt, az óvodások száma emelkedő tendenciát mutat. 2 csoport közel 60 fővel üzemel minden évben.

Emelkedik a vállalkozások aránya is a településen.

A személygépkocsi állomány megfelel a járási arányoknak, attól jelentősen nem tér el. 2017-ben új lakások is épültek.

A villamosenergia fogyasztás meghaladja a járási jellemzőket, de a gázfogyasztás attól jelentősen elmarad.

A fejezet fő következtetései

Következtetések a település...

...térségi pozíciója tekintetében:

- rossz pozíció: nincsenek helyben munkahelyek és nincsen helyben elegendő szolgáltatás, és a térségi munkaerőpiac és szolgáltatások nehezen érhetőek el, a közlekedési viszonyok kedvezőtlenek, az útviszonyok rosszak, és a közösségi közlekedés nem megfelelő;
- közepes pozíció: helyben viszonylag elégségesek, illetve a közelben elérhetőek a szolgáltatások, a munkaerőpiac viszont nehezebben érhető el. Ha van is munkahely a közelben, az nem kompatibilis a célcsoport munkavállalási képességeivel;
- **jobb pozíció: a munkaerőpiac viszonylag könnyen elérhető, vannak a közelben megfelelő munkahelyek, illetve jó közlekedési kapcsolatokkal rendelkezik a település, és a szolgáltatások is elérhetőek.**

...vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében:

- gettósodó település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya nő a településen belül, a nem roma háztartások nagy arányban elköltöznek a településről. A települése lakossága jellemzően stagnál vagy nő;
- billegő település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya egyharmadnál magasabb, de kevesebb, mint a település lakosságának fele. A magasabb státuszú háztartások elköltöznek a településről. A település lakossága jellemzően enyhén csökken;
- **jobb státuszú, vegyes összetételű település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya alacsonyabb, a nem roma lakosság közül a fiatalok egy része elköltözik a településről. A település lakossága jellemzően csökken.**

1.2 A település szerkezetének leírása (fél oldal)

A fejezet tartalma

A település központja és a szegregátumok állapota, a szilárd útburkolattal való ellátottság, közművek rendelkezésre állása, a helyi adottságok alapján hol, melyik településrészen vannak a legkritikusabb (külön: árvizes részek) és a fejleszthető részek. Szegregátumok száma és elhelyezkedése. Van-e a településen elég

lakható ingatlan, van-e elég felújítható ingatlan a településen, hogyan alakultak a lakóingatlan adás-vételek az elmúlt években.

A település központja a Posta, Önkormányzat, óvoda, bolt, környékén található.

A településen 1 szegregátum található, Ady utca.

Hangonyban földesút egyáltalán nincs, csak aszfalozott utcák, pár rosszabb minőségű utca van.

A szennyvíz sehol nincs, ivóvíz pedig 107 ingatlanba nincs bekötve, de mindenkinek van saját kútja otthon, ezért nem használják a közkutakat. Mindegyik ház rá van kötve a villamoshálózatra.

6-8 db rom van a településen, és a salakos házak fel lettek számolva. Jellemző, hogy az ingatlanoknak sok a tulajdonosa, sok ingatlant visszavett a vagyonkezelő, ezek állapota romlik.

A fejezet célja, fő következtetései

Következtetés a településre jellemző területi szegregáció jellegének és mértékének tekintetében:

- az egész település szegregátum;
- a településen belül a szegregált részek a település nagyobb részét teszik ki;
- településen belül a szegregált részek a település jelentős hányadát, de kevesebb mint felét teszik ki,;
- településen belül csak kisebb szegregált részek vannak;
- **a szegregátum a fő településtesttől távolabb, elkülönült településrészként helyezkedik el;**
- nincs szegregált rész a településen.

1.3 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések (fél oldal)

A fejezet tartalma

A településen történt lakhatással kapcsolatos fejlesztések, amelyeket az elmúlt 10-15 évben valósítottak meg, külön hangsúllyal a 2014-2021 uniós programozási időszak EFOP telepprogramjára, esetleg az előző időszak TÁMOP telepprogramjára. A megvalósított programok eredményei (új, felújított lakások, bérlakások elosztásának módszere: milyen célcsoportoknak, milyen kiválasztással). A lakhatási körülmények javítását célzó szoft programokkal kapcsolatos vélemények feltárása is szükséges.

Nem voltak pályázatok az elmúlt időszakban.

Nem található bérlakás a településen.

Önkormányzat támogatja a közfoglalkoztatottak képzését, de értelme nem sok van, mivel csak a papírokat gyűjtik és a pénzösszeg miatt jelentkezik rá, ami magasabb mint a közmunkás juttatás.

Fejlesztések történtek a faluban, az itt lakók életének könnyebbé tételére: telefon- és gázvezeték hálózat épült ki, új sportpálya létesült öltözővel, az iskola tornateremmel bővült, a Polgármesteri Hivatal új épületbe költözött, megnyílt a Civilház (mely időközben Integrált Községi és Szolgáltató Térré alakult), ahol segítség, számítógépek várják a lakosságot, valamint új helyre költözött a Községi Könyvtár. A település vezetése arra törekszik, hogy minél több fiatal találjon itt munkát, lakáshoz jusson és letelepedjen, ennek érdekében az elmúlt évek alatt folyamatosan történtek minőségi fejlesztések és célirányos beruházások kivitelezése: önkormányzati tulajdonú ingatlanok energetikai- és fűtési rendszerének korszerűsítése, felújítása, valamint akadálymentesítése; ingatlanok állami és magántulajdonból történő önkormányzati tulajdonba vétele; utak komplex felújítása.

A fejezet fő következtetései

A fejezet célja, hogy feltárja a lakhatási szegénység enyhítését célzó fejlesztésekkel kapcsolatos tapasztalatokat elsősorban a település vezetés oldaláról, mivel ezek a tapasztalatok alapvetően meghatározhatják, hogy az önkormányzat hogyan áll hozzá a jövőbeli hasonló célú fejlesztésekhez. Fontos lehet rávilágítani arra, hogy a pozitív vagy negatív tapasztalatok mögött milyen okok állhattak.

Hangony Községi Önkormányzat, sikeresen pályázott a „Jó kis hely” kistelepülési komplex gyerekprogramok tevékenységcsoport vonatkozásában, Biztos Kezdet Gyerekház kialakítására.

TOP pályázatok is erősítik a települést, igyekeznek az óvoda felújítását is pályázati támogatásból megoldani és a Helyi identitástudat fejlesztése is pályázatok útján zajlik.

EFOP vagy Támop bérlakásprogramot, miután nincs szegregátum hivatalosan a településen, nem indítottak.

1.4 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban (fél oldal)

A fejezet tartalma

Együttműködő, nem együttműködő, mennyire támogatja a településen belüli mobilizációt (szegregátumból kifelé, ha releváns) illetve a településről történő kifelé mobilizáció blokkolásához fűződik-e valamilyen érdeke? (pl. gyerekszám csökkenése a helyi intézmények működése miatt kockázatos, településüzemeltetéshez kapcsolódó közmunka, egyéb függőségi rendszerek)

Polgármester a falubelieket támogatja, betelepülőt nem szeretnének. Azt sem akarják, hogy elköltözzenek a falu fiatal lakosai.

15 olyan ingatlan lenne, amiből 10 kevesebb összegből rendberakható lenne. 5 db eladó ingatlan van.

Olyan rendszert kellene kitalálni, ami komplex és nem szül irigységet a településen.

A fejezet fő következtetései

Következtetések az önkormányzat együttműködési készségét illetően:

- a bérlakásfejlesztéseket az önkormányzat alapvetően elutasítja;
- a bérlakásfejlesztésekkel szemben erős fenntartásai vannak (mivel eredendően konfliktusforrást lát benne), de ha kontrollálhatja, hogy hol és kik számára valósul meg, illetve a település egésze számára is látja az előnyét, akkor esetleg érdekeltté tehető benne;
- **a bérlakásfejlesztéseket támogatja, a lakáskörülmények javításának és a településfejlesztésnek az eszközét látja benne.**

2 A lakosság helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Foglalkoztatottság és jövedelmek szintje a célcsoport tekintetében: milyen típusú munkákat végeznek (közfoglalkoztatottság, alkalmi/idegymunkák, hetelés, stb.), milyen jövedelemért, ezekben körülbelül hány fő érintett. Legfőbb szociális problémák (élethelyzetek, devianciák, eladósodottság, uzsora, perspektívák, mely szolgáltatásokhoz nem férnek hozzá, nem megfelelő minőségű szolgáltatások). Családok szociális helyzetük szerinti besorolása.

Hangonyban kevés a helyi munkaadó, építési vállalkozás, kocsmá és bolt. Az oktatási és más közintézmények dolgozói javarészt más településekről járnak be. Ezen kívül működik néhány mikrovállalkozás, de nagyon kevés alkalmazottal.

A legtöbb helyi lakos, aki helyben is dolgozik, a közfoglalkoztatásban vesz részt. A közfoglalkoztatásban 75 fő dolgozik, akik közül 10 fő nem roma származású. Ezen kívül sok esetben ingázók a helyi lakosok. Bejelentett teljes állást például a miskolci Bosch, az egri ZF, vagy az ózdi Johnson Electric-ben lehet vállalni.

Sokan járnak egyszerűsített bejelentéssel a környéken mezőgazdasági idegymunkákat végezni - akár feketén, segély mellett is.

Feketemunkában Budapestre járnak az építőiparba, közös autóbusszal.

A rendszertelen munkaadókként felsorolt helyek közül szinte bármelyik helyen találunk feketén dolgozókat, még az arlóói székhelyű vállalkozásokban is, mivel sok esetben olyan tartozása van a munkavállalónak (pl. Provident), hogy attól tart, ha bejelentik a munkáját, akkor a munkabére nagy része egyből levonásra kerül az

adósságtörlesztésre. A munkaadó pedig partner az ilyen "megoldásokban".

A napi díj a mezőgazdaságban 6-7 ezer forint, az építőiparban 15-20 ezer forint.

A településre az elvándorlás nem jellemző. Az uzsora, a drog, a biofű, kristály és betörés minimálisan jellemző településen.

A roma kisebbség 100 családot jelent, ez 70 ingatlan, kb. 500 fő.

A településen 1500 fő lakik, 500 ingatlan van,

A településen élő munkanélküliek száma, a szociálisan segélyezett háztartások, személyek száma növekedett az elmúlt évek során, és jelentősen emelkedett azoknak a gyermekeknek a száma, akiknek szülei nyilatkoztak halmozottan hátrányos helyzetükről. A nem nyilatkozott családok, gyermekek száma még mindig magas.

Településünkön a védelembe vett és veszélyeztetett kiskorúak száma növekedést mutat, melyet a gyermekjóléti szolgálat éves beszámolója megerősítenek. Ezek alapján a következő évek tekintetében a növekedés előre jelezhető. S bár a RGYK-s gyermekek száma csökken – az leginkább a jogszabály módosításnak tudható be -, a HH-s és HHH-s gyermekek aránya a becsült és intézményi adatok szerint növekszik. Az óvoda és iskola populációt tekintve HH-s a gyerekek 98%-a.

A fejezet következtetései

Családtípus	Családok száma
<u>Teljes nyomorban élő családok</u> : hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár	45

magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	
<u>Minimális önfenntartó képességgel rendelkező családok:</u> megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszhető a család munkaerőpiaci részvétele.	320
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok:</u> viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.	45

3 A lakásállomány helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Épületek állapota, az életveszélyes, illetve kritikus állapotú házak számossága, aránya a településen, illetve a szegregátum(ok)ban. Tulajdonviszonyok elsősorban a segítségre szoruló családok körében (legális tulajdonviszonyok, mennyire jellemző albérlet, uzsora bérlet, szívességi lakáshasználat), ezek mértékének becslése. Lakósűrűségi viszonyok vizsgálata (a statisztikai adatok és a valós helyzet összevetése). Üres ingatlanok, illetve megvásárolható ingatlanok (ház, telek) száma (kapcsolódóan az üres ingatlanok tulajdonosi viszonyai, tehermentesek-e, ténylegesen megvásárolhatók-e).

586 lakás volt 2017-ben a településen, ennek száma nem változott lényegesen. Ebből 45 olyan lakás van, ami elégtelen lakhatási körülményeket biztosít (HEP) Az önkormányzatunk által folytatott környezettanulmányok alapján megállapítható, hogy az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakóingatlanok száma drasztikusan növekedni fog (HEP)

Az önkormányzat nem rendelkezik lakáscélú ingatlannal, ugyanakkor a képviselő – testület célja, hogy a község területén található rossz állapotú ingatlanokat felvásárolja, majd azok elbontásával hasznos építési telkeket alakíthasson ki.

Külterületen érvényes lakcímmel 13 fő él, lakó ingatlanjaik árammal ellátottak. Belterületi ingatlanok tekintetében a villamos-energia, és gázszolgáltatás 100 %-os, vezetékes vízzel a település 70 %-a rendelkezik.

A polgármester asszony tájékoztatása szerint a tulajdonviszonyok 80%-a rendezett, 20%-a nem. A rendezetlen viszonyokra jellemző, hogy súlyos megterhelések vannak az ingatlanokon és a tulajdonosváltások a földhivatalba nincsenek átjelentve.

A romok esetében is probléma a több helyrajzi szám és a nagyon sok örökös amelyekből normál telkeket lehetne kialakítani, és a későbbiek folyamán értékesíteni, javítva ezzel a település képét.

Hangony község külterületén romák által lakott, a komfortot teljes mértékben nélkülöző ingatlanok voltak megtalálhatóak 2008. évig. A helyi kisebbségi önkormányzat közreműködésével megvalósult telepfelszámolási pályázat csak félig mondható sikeresnek. A programba bevont roma lakosok részére új ingatlanok lettek vásárolva helyben és más településeken, ugyanakkor az új ingatlanok tulajdonjoga és így a személyek lakcímmel kapcsolatos ügyei rendezetlenek maradtak. A településen két, jellemzően romák lakta terület található, ahol folyamatosan problémát jelent az ingatlanok és a közterület tisztasága, rendezettsége. Ennek ellenére a képviselő – testület nem kezeli szegregátumként az említett utcákat. (HEP)

Polgármester szerint 10-15 db megvehető ingatlan lenne. 15 olyan család lenne, aki kiemelhető lenne.

A fejezet célja, fő következtetései

Lakástípusok (a lakott lakások tekintetében):	Lakások száma
életveszélyes házak	30
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	50
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	270
jobb állagú házak, amiket érdemes modernizálni	150

4 A lakhatási beavatkozási terv

4.1 A lakhatási szegénység fő problémái (1 oldal)

A fejezet tartalma

Legfőbb lakhatási problémák és azok statisztikai adatok és becslések alapján való nagyságrendjének összegzése a szegregációt, a közmű ellátottságot (közmű elérhetősége, közműszolgáltatásokból kikapcsolt lakások), a lakásállomány javítását, a tulajdonviszonyok rendezetlenségét, az eladósodottság problémáit is érintve.

Hangony település lakosság száma 1990-től folyamatosan csökken. 2021. 01.01. adat szerint a lakosok száma: 1513 fő a lakások száma: 587. (KSH) 2011-es népszámlálás alkalmával 89,7% magyarnak 7,6% romának vallotta magát.

- Térségi pozícióját tekintve jobb helyzetűnek tekinthető: **a munkaerőpiac viszonylag könnyen elérhető, vannak a közelben megfelelő munkahelyek, illetve jó közlekedési kapcsolatokkal rendelkezik a település, és a szolgáltatások is elérhetőek.**
- Társadalmi szempontból is jobb helyzetben van: **a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya alacsonyabb, a nem roma lakosság közül a fiatalok egy része elköltözik a településről. A település lakossága jellemzően csökken.**

A településen élő munkanélküliek száma, a szociálisan segélyezett háztartások, személyek száma növekedett az elmúlt évek során, és jelentősen emelkedett azoknak a gyermekeknek a száma, akiknek szülei nyilatkoztak halmozottan hátrányos helyzetükről

A településen egy szegregátum van, ami az Ady utcára korlátozódik. A településen két román lakta terület van, ahol problémát jelent a köztisztaság és a környezet rendezettsége. Az itt élő hátrányos helyzetű emberek azonban nem együttműködnek a szocializációs munka során, ill. a társadalmi együttélés szabályainak betartásában sem. A képviselőtestület nem ismeri el szegregátumként a fent említett területet (község honlapja)

A szennyvíz sehol nincs, ivóvíz pedig 107 ingatlanba nincs bekötve, de mindenkinek van saját kútja otthon, ezért nem használják a közutakat. Mindegyik ház rá van kötve a villamoshálózatra.

6-8 db rom van a településen, és a salakos házak fel lettek számolva. Jellemző, hogy az ingatlanoknak sok a tulajdonosa, sok ingatlant visszavett a vagyonkezelő, ezek állapota romlik.

586 lakás volt 2017-ben a településen, ennek száma nem változott lényegesen. Ebből 45 olyan lakás van, ami elégtelen lakhatási körülményeket biztosít (HEP) Az önkormányzatunk által folytatott környezettanulmányok alapján megállapítható, hogy az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakóingatlanok száma drasztikusan növekedni fog (HEP)

Az önkormányzat nem rendelkezik lakáscélú ingatlannal, ugyanakkor a képviselő – testület célja, hogy a község területén található rossz állapotú ingatlanokat felvásárolja, majd azok elbontásával hasznos építési telkeket alakíthasson ki.

Külterületen érvényes lakcímmel 13 fő él, lakó ingatlanjaik árammal ellátottak. Belterületi ingatlanok tekintetében a villamos-energia, és gázszolgáltatás 100 %-os, vezetékes vízzel a település 70 %-a rendelkezik.

A településen két, jellemzően román lakta terület található, ahol folyamatosan problémát jelent az ingatlanok és a közterület tisztasága, rendezettsége. Ennek ellenére a képviselő – testület nem kezeli szegregátumként az említett utcákat. (HEP)

Eladósodás a településen nem jelentős.

Zsúfolt lakások száma nem jelentős a településen.

Szívességi lakáshasználatról nincs információ.

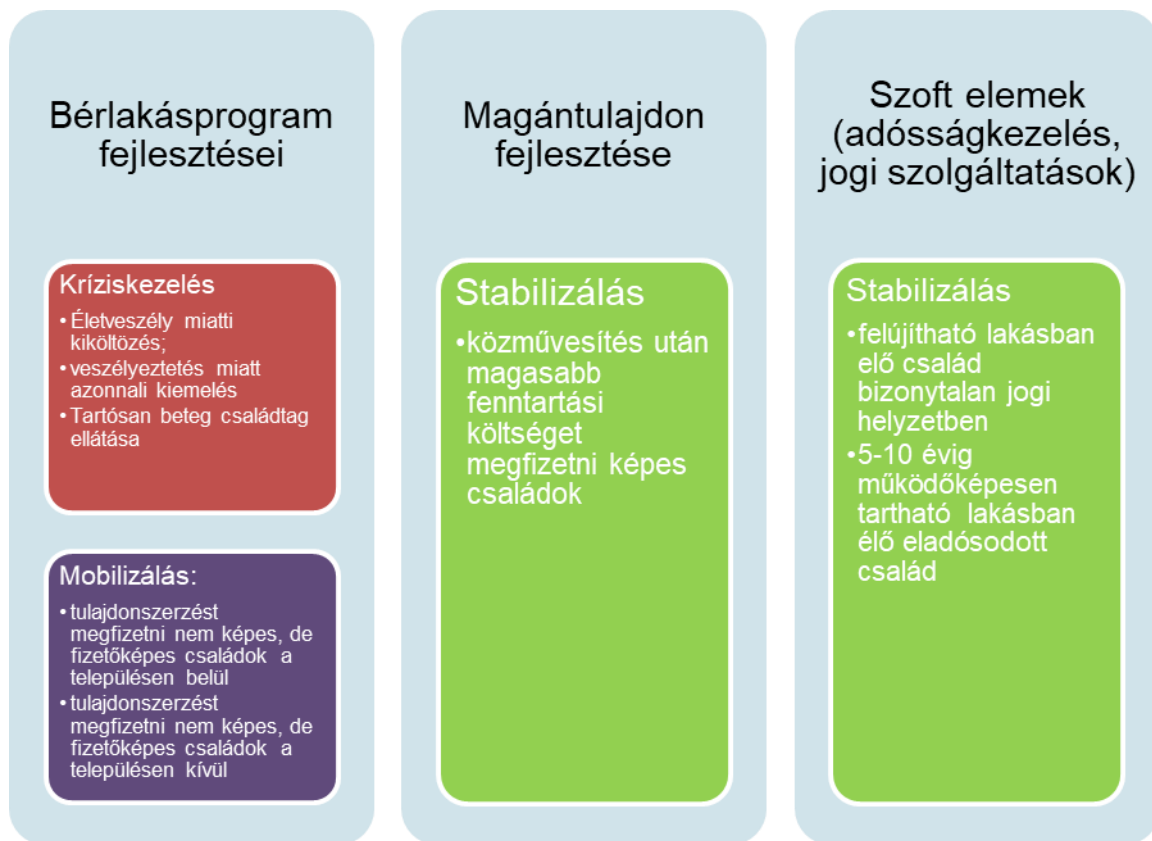
Összefoglaló mátrix a bérlakásfejlesztések megalapozásához:

Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálva

	Teljes nyomorban élő családok	Minimális öfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás	30			30
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni	15			40
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)	5	40		60
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni		10	100	162
Összesen	40	50	100	190 háztartás 282 ingatlan

4.2 Fő beavatkozási irányok kijelölése és prioritizálási szintek leírása (2 oldal)

A fejezet a feltárt problémák mentén megfogalmazza a lakhatási szegénységet enyhítő beavatkozások körét és a szükségletek alapján mutakozó nagyságrendjét függetlenül attól, hogy jelenleg melyik beavatkozáshoz milyen szintű forrás áll rendelkezésre. A beavatkozások tehát diagnózis alapúak és nem csak az RRF által lehetővé tett intézkedésekre koncentrálnak, hanem mindazokra, amelyek a helyi szükségletfeltárás alapján elengedhetetlennek mutatkoznak a lakhatási problémák csökkentése érdekében. A beavatkozások kialakításánál érvényesíteni kell a beavatkozások egymásra épülésének szemléletét, tehát meg kell fogalmazni azokat a szoft programokat is, melyek a megalapozzák a lakhatás fizikai körülményeit javító beruházásokat.

A lakhatási viszonyok javítását célzó beavatkozások megalapozása érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:

- **Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak:** a viszonylag jobb jövedelmi helyzetű, rendszerezett életvitellel rendelkező családok lehetnek az elsődleges célcsoport, köztük is azok a fiatal családok, akik szüleiknél túlszűfolt lakásban élnek. A településvezetés is azon családok mobilizációját támogatja a településen belül, ahol a szülők rendszeres munkaviszonnyal rendelkeznek.
- **Eladósodottság kezelésének kiterjesztése:** a már folyó adósságkezelési programbatöbb családot szükséges bevonni, ennek érdekében első lépésként a családokban tudatosítani kell a probléma súlyát, az adósságok törlesztésének előnyeit, és együttműködővé kell tenni a családokat e téren. Fokozatosan fel kell mérni, hogy hány család érintett az eladósodottság problémájában, illetve közülük potenciálisan hány tehető együttműködővé.
- **Tulajdoni jogviszonyok rendezése:** szükséges megkezdeni a jogviszonyok rendezését, ezzel kapcsolatban jogi tanácsadást kell nyújtani a családoknak. Előszörazokra a családokra kell koncentrálni, melyek potenciálisan bevonhatóak a lakhatási programokba, de a tulajdonviszonyok rendezetlensége ennek akadályát jelenti.
- A település **közbiztonsági mutatóinak** további javítása fontos lenne - A megvalósított térfigyelő kamerarendszer további fejlesztése, kiterjesztése -

Folyamatos rendőri ellenőrzések és jelenlét elérése - A település teljes egészére tekintettel élhető, tiszta, rendezett lakókörnyezet kialakítása (támogatási forma megvonása a helyi rendeleteket, szabályozásokat be nem tartók esetében)

Szociális irányú pályázatok figyelése, pályázati anyagok elkészítése és benyújtása - Folyamatos együttműködés a jelzőrendszer tagjaival - Programok, rendezvények, előadások megszervezése – életvezetési tanácsadás – főként a hátrányos helyzetű roma nőknek (családoknak) .

Természeti kincsek kihasználása – a turizmus és tavi horgászat erősítése

Ez az Ózd mellett található nyugodt kis falu, világítótornyoként magaslik ki **festői szépségű és érintetlen környezetével** itt a Bükk lábánál. Turisztikai erejével, évről évre egyre nagyobb létszámban vonzza ide a látogatókat, akik felfedezték a vadászturizmust és a Hangonyi tó által kínált sporthorgászatot. A Bükk-hegység gyönyörű panorámája, a tökéletes kirándulóhelyek és túraútvonalak, a gazdag természeti- és állatvilág, felejthetetlen élményt biztosít minden turistának és idelátogatónak. Kalandpar is megnyitott 2020-ban.

4.3 Bérlakásfejlesztés beavatkozási terve (3-4 oldal)

Ez a fejezet már „csak” a bérlakásprogramra fókuszál és annak nagyságrendjének, céljainak és célcsoportjainak, illetve javasolt megoldási modelljének konkretizálását szolgálja. A fejlesztések nagyságrendjét a feltárt szükségletekből kiindulva kell meghatározni. A szükséglet alapján meghatározott fejlesztések nagyságrendjét a Kézikönyvben meghatározott szempontok szerint lehet korrigálni.

A bérlakásfejlesztés nagyságrendjét helyben módosító tényezők:

település közlekedési összeköttetései	kedvező
helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte	többnyire mikroállalkozások
helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre	alacsony
közműinfrastruktúra	alap infrastruktúrák elérhetőek a településen
megvásárlandó ingatlanok tulajdonviszonyai	változó
uzsora	jelen van
iskola, szociális szolgáltatások elérhetősége	óvoda, iskola van

szegregátumok relatív mérete a településen	a település harmadát

A bérlakásfejlesztés településhatárokon kívülre történő mobilizálás nagyságrendjét módosító tényezők:

településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában	igen
konfliktusok a küldő és befogadó települések között (családi szint)	
ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen	jelen van
szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen	igen
helyi növekedés centrum (munkahely konkrét település)	Ózd, Eger
családok társadalmi kapcsolatrendszerének összetétele	szoros
céltelepülés árszínvonala(alacsony, magas)	magas

Eddigi folyamatok a településen a lakásvásárlások kapcsán:

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)	5-10			5-10
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)	5	5	0	10
Túlzásúfolt lakásból szétköltöző család költözik be	5	0	0	5
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Összesen	10	5	0	15

4.4 Opcionális kiegészítő fejezet

Amennyiben a beavatkozási terv megvalósításában fontos további szervezeti együttműködés, vagy olyan, kifejezetten a településre jellemző kockázatok társulnak hozzá, amelyeket a fenti tematikus fejezetekben nem lehetett körbejárni azt ebben a kiegészítő fejezetben lehet megtenni.

Önkormányzat

Hangonyért Alapítvány